

FØROYINGAR YNSKJA IKKI FRÍA FOSTURTØKU

Ein meiriluti av føroyingum ynskir ikki fría fosturtøku, men kortini ynskja tey flestu, at verandi fosturtøkulóg skal broytast

DANJAL AV RANA

Ein spurnarkanning, sum Lóður hevur framt, vísir, at ein meiriluti av føroyingum ynskir ikki fría fosturtøku í Føroyum, men kortini ynskja tey flestu, at verandi fosturtøkulóg skal broytast.

Í kanningini svara 46,2 prosent av teimum spurdu, at núverandi fosturtøkulóg eigur at broytast, meðan 20 prosent siga seg ikki ynskja broyting. 33,8 prosent vita ikki. Seinasta almenna spurnarkanning um fosturtøku gjørdi Gallup fyri Fregnir í 2002. Tá vildu 48 prosent broyta lógina, meðan 35 prosent vildu varðveita hana. Bólkurin av teimum, sum ikki vita ella ikki vilja svara er vaksinn úr 17 prosentum upp í 33,8 prosent.

Um hugt verður eftir aldursbýtinum, so sæst, at tað serliga eru tey undir 50 ára aldur, sum ynskja at lógin skal broytast. Millum tey, sum eru 50 ár og eldri, og sum taka støðu til spurningin, eru eisini

fleiri, sum ynskja broyting, men tað er nógv javnari býtt.

Tá so somu fólk verða spurð, hvussu fosturtøkulógin skal broytast, svara 29,1 prosent, at tey ynskja fría fosturtøku í Føroyum, meðan ein meiriluti, 56,1 prosent siga, at fosturtøka skal loyvast einans í ávísimum ella serligum førum. 6,5 prosent av teimum spurdu halda, at fosturtøka eigur at bannast fullkomiliga.

Um samanborið verður við kanningina hjá Gallup í 2002, so er undirtøkan fyri friari fosturtøku nógv vaksinn, úr 9 prosentum í 2002 til 29,1 prosent nú. Samstundis er undirtøkan fyri at banna fosturtøku minkaður úr 14 prosentum í 2002 til 6,5 prosent í nýggju kanningini. Samanberingin má tó takast við fyrivarni, tí svarmøguleikarnir vóru annarleiðis í kanningini hjá Gallupi. Tá svaraðu sjei prosent, at tey ynsktu at linka verandi lóggávu, meðan 19 prosent søgdu seg vilja herða hana. Nýggja kanningin spyr ikki, um tey mongu, sum

einans vilja loyva fosturtøku í ávísimum førum, ynskja at herða ella linka lóggávuna.

Um hugt verður eftir aldursbýtinum, so eru tað tey yngstu, tey 15 til 29 ára gomlu, sum eru mest fyri friari fosturtøku. Har siga 36 prosent seg ynskja fría fosturtøku, men 54 siga seg ynskja avmarkaða fosturtøku. Millum tey elstu, tey yvir 60, ynskja 23 prosent sær fría fosturtøku, meðan 57 prosent siga, at fosturtøka einans skal loyvast í ávísimum førum.

Lítill munur er millum kynini í spurninginum um fosturtøku. Eitt vet fleiri menn ynskja fría fosturtøku (32,3%) í mun til kvinnur (25,7%), meðan eitt prosentstíg færri menn ynskja at banna fosturtøku.

Veljarin vil loyva fosturtøku

Um hugt verður eftir politiska býtinum, so sæst, at tað einans er í Tjóðveldi og Framsókn at ein meiriluti av veljarunum ynskja fría fosturtøku. Hjá Framsókn

ynskja trýggir av fimm veljarum fría fosturtøku, meðan ongin er fyri einum banni. Hjá Tjóðveldi eru 52 prosent av veljarunum fyri friari fosturtøku, 43,1 prosent ery fyri fosturtøku undir ávísimum umstøðum, meðan 1,3 prosent ynskja eitt bann.

Í øllum hinum flokkunum svarar meirilutin av veljarunum, at teir stuðla fosturtøku undir ávísimum umstøðum. Í hinum flokkunum er undirtøkan fyri friari fosturtøku størst í Javnaðarflokkinum (38%), síðani Sambandsflokkinum (23%), Fólkaflokkinum (19%) og Sjálvstýrisflokkinum (9%), meðan eingin, sum hevði valt Miðflokkinn, stuðlar friari fosturtøku. Stuðulin fyri einum banni er eisini størst í Miðflokkinum, har ein triðingur av teimum spurdu Miðflokksveljarunum siga seg stuðla einum banni.

Kanningin vísir tí, at í øllum flokkum er meiriluti fyri at loyva fosturtøku, men bara í tveimum er meiriluti fyri friari fosturtøku.

Teimum, sum søgdu, at tey ynsktu eina broytta fosturtøku-

lóggávu, men kortini ikki fría fosturtøku, varð spurningurin eisini settur, um í hvørjum førum tey halda, at fosturtøka skal vera loyvd.

Tá svara 85 prosent, at fosturtøka skal vera loyvd, tá vandi er fyri lívi ella heilsu hjá kvinnuni. 75 og 71 prosent siga, at fosturtøka skal vera loyvd, um kvinnan er vorðin við barn orsaka av neyðtøku ella av blóðskemd.

54 prosent siga, at fosturtøka skal vera loyvd, um vandi er fyri lívi ella heilsu hjá barninum. 36 prosent siga, at fosturtøka skal vera loyvd, um mamman hevur avbjóðingar við síni sálarligu heilsu. Einans 19 prosent vilja loyva fosturtøku, um sannlíkindi eru fyri, at barnið ber brek og einans 17 prosent vilja loyva fosturtøku, um sosial atlit, so sum aldur, inntøka, arbeiðsstøða, familjuviðurskipti og tilíkt móguliga tala fyri.